

топада 2015 р. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=57159

38. Постанова Правління Національного банку України "Про затвердження Положення про проведення Національним банком України

операцій з купівлі-продажу іноземної валюти на умовах "своп" № 222 від 31 березня 2016 р. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0222500-16>

Надійшла до редколегії 12.09.16

В. Лютый, асп.

Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко, Киев, Украина

ПОНЯТИЕ И ПРАВОВАЯ ПРИРОДА НЕТТИНГА

В статье рассматриваются подходы к определению понятия неттинга в научной доктрине, законодательстве зарубежных стран и судебной практике. Раскрывается правовая природа механизма неттинга и его особенности в сравнении с другими правовыми инструментами. Анализируются проблемные вопросы, вытекающие из законодательного закрепления понятия неттинга в нормативно-правовых актах разных стран. Предметом отдельного обсуждения является практика правового регулирования неттинга, разработанная в рамках международных организаций (УНИДРУА) и профессиональных ассоциаций (Международная ассоциация свопов и деривативов). Определяются основные признаки и элементы механизма неттинга, предусмотренные в нормативно-правовых актах Европейского Союза. В статье особое внимание уделяется вопросам правового регулирования и определения понятия неттинга в украинском законодательстве. Кроме этого, анализируются недостатки отечественных подходов к правовому регулированию механизма неттинга, а также предлагается более четкое определение неттинга в национальном законодательстве.

Ключевые слова: неттинг, финансовые трансакции, ликвидационный неттинг, новационный неттинг, расчетный неттинг, зачет встречных требований.

V. Liutyi, PhD Student

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine

DEFINITION AND LEGAL NATURE OF NETTING

This article highlights miscellaneous approaches to the definition of netting developed by scientific doctrine, laws of foreign countries and court practice. The legal nature of the netting mechanism and its features in comparison with other legal instruments are discovered in the paper. The article analyses problematic issues arising out of regulation of netting in the legal acts of different countries. A separate research deals with legal regulation of netting developed within international organizations (UNIDROIT) and professional associations (International Swaps and Derivatives Association). The article outlines the main features and elements of the netting mechanism set out in the legal acts of the European Union. A specific focus is set on the issues of legal regulation and definition of netting in the Ukrainian legislation. In addition, there is an analysis of gaps in approaches to the national regulation of netting. The author suggests more precise definition of netting to be included in the national legislation.

Key words: netting, financial transactions, close-out netting, novation netting, settlement netting, set-off.

УДК 341.231.14 : 341.17

Н. Мушак, канд. юрид. наук, доц.
Київський університет права НАН України, Київ,
докторант

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ

ACQUISU ПРАВОВІЙ СИСТЕМІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Стаття присвячена дослідженню поняття acquis Європейського Союзу та встановленню його змісту. Проаналізовано правові акти Європейського Союзу, судову практику Суду ЄС, західну та вітчизняну доктрину щодо тлумачення acquis Європейського Союзу. Досліджено основні положення концепції "спільного доробку" як для держав-членів ЄС, так і для третіх країн.

Acquis Європейського Союзу містить внутрішню та зовнішню складові. Внутрішня складова acquis передбачає беззастережне дотримання державами-членами ЄС правових актів, ухвалених інститутами ЄС під час процесів європейської інтеграції. Зовнішня складова acquis полягає у визнанні та застосуванні насамперед третіми країнами, що висловили бажання вступити до ЄС всього спільного доробку Євросоюзу. Правовими інструментами зовнішньої складової acquis є ухвалені ЄС із третіми країнами міжнародні документи.

Про зовнішню складову acquis ЄС свідчать також укладені Європейським Союзом міжнародні угоди з третіми країнами у вигляді угод про асоціацію та партнерство. Більшість таких угод містять положення про зближення законодавства, в яких передбачено наближення законодавства третіх країн до acquis ЄС. Наприклад, положення про зближення законодавства в угодах про стабілізацію та асоціацію між ЄС та балканськими країнами передбачають двоетапний процес зближення законодавства.

В Угоді про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом і його державами-членами, з іншої сторони, визначено сфери, які мають відповідати acquis ЄС.

Ключові слова: acquis Європейського Союзу, концепція спільного доробку, треті країни, імплементація, міжнародні угоди.

Правова система Європейського Союзу вирізняється своєю унікальністю завдяки верховенству, прямої дії її правових норм у національних правопорядках держав-членів ЄС. Також однією з особливостей правової системи Європейського Союзу є наявність правового доробку – *acquis communautaire*, який повинні поділяти та застосовувати як держави-члени ЄС, асоційовані країни, так і держави, що претендують на членство в Євросоюзі.

Актуальність даного дослідження полягає в тому, що державам-членам ЄС та третім країнам необхідно імплементувати у свої національні правові системи і застосовувати правову дефініцію, яка, у свою чергу, не має чітко визначеного змісту та структури. До того ж, з огляду на скасування Європейського співтовариства та відповідно терміну *acquis communautaire*, дана дефініція

знала певної модифікації і замість неї на сьогодні використовується термін *acquis* Євросоюзу.

Стаття має на меті визначити зміст та обсяг поняття *acquis* ЄС в ухвалених інститутами ЄС правових документах, проаналізувати практику Суду ЄС щодо встановлення змісту поняття *acquis*, дослідити *acquis* у сфері зовнішніх відносин Європейського Союзу з третіми країнами.

Питання аналізу та дослідження поняття *acquis* ЄС є предметом наукового інтересу як західних, так і вітчизняних вчених. Так, *acquis* ЄС як система правових норм, що повинні визнаватися державами-членами ЄС та третіми країнами детально досліджено у наукових працях британського вченого А. Тоза, питання змісту та структури ретельно проаналізовано у працях К. Ласока та К. Мортелманса. У свою чергу, в українській науці європейського права лише у працях В. Муравйова та

Р. Петрова найбільш повно та ґрунтовно розкрито зміст *acquis* ЄС як правової категорії, яка забезпечує цілісність правової системи ЄС та обов'язкове однакове застосування права Євросоюзу в усіх державах-членах.

Сам термін "*acquis*" запозичено з французької мови. Незважаючи на існування перекладів *acquis* на інші мови держав-членів ЄС та третіх країн, у багатьох документах та працях із права Євросоюзу використовується саме його французька версія.

Вперше згадка про *acquis* мала місце 18 липня 1961 р. в Бад-Годесберзі (Німеччина) на зустрічі керівників держав – членів Європейського економічного співтовариства (далі – ЄЕС). Під час цієї зустрічі були обумовлені перші кроки щодо зміцнення політичного співробітництва між державами – членами ЄЕС та визначені зобов'язання держав – кандидатів на вступ, що полягали у дотриманні *acquiscommunitaire* ЄЕС [1, с. 231].

У доповіді міністрів закордонних справ держав – членів ЄЕС, відомій як "доповідь Давіньюна", було зазначено, що держави – кандидати на вступ до ЄЕС повинні приєднатися до всіх політик та сфер діяльності ЄЕС, а також прийняти спільний правовий доробок ЄЕС. Зокрема, у документі міністри наголошували на взаємозв'язку між членством у Європейських Співтовариствах та участю в діяльності, що має наслідком політичну уніфікацію. Більш того, було запропоновано проводити консультації щодо мети та механізмів співробітництва, які державам-кандидатам потрібно буде виконати і запровадити перед вступом до Співтовариства"[2].

Таким чином, ще на найбільш ранньому етапі європейської інтеграції було чітко заявлено, що держави – кандидати на вступ до ЄЕС повинні не лише прийняти спільний правовий доробок ЄЕС, а й надати свою згоду на участь у подальших ініціативах, що ведуть до поглиблення політичного співробітництва між державами – членами ЄЕС [1].

В подальшому посилання на *acquis* були зроблені в Договорі про Європейський Союз, Договорі про заснування ЄС, у документах, ухвалених органами Євросоюзу, в міжнародних угодах ЄС, рішеннях Суду ЄС [3, с. 31]. Зокрема, у ст. 2 Амстердамського Договору про Євросоюз зазначалося, що Союз має на меті "повною мірою забезпечити дотримання "*acquiscommunitaire*"; а у ст. 43(д) передбачалося, що більш тісна співпраця між окремими державами-членами "не впливає на "*acquiscommunitaire*". У ст. 11.5 Договору про заснування ЄС підкреслювалося, що статті установчого договору не суперечать положенням протоколу про включення Шенгенського *acquis* до правової системи Європейського союзу" тощо.

Із набуттям чинності 01 грудня 2009 р. Договору про внесення змін до Договору про Європейський Союз та Договору про функціонування Європейського Союзу (далі – Лісабонський договір) 2007 р. відбулися масштабні зміни у організаційній та інституційній структурі Євросоюзу. Відповідно згадка про *acquis* простежується у тексті зазначеного договору лише двічі. По-перше, у ст. 20 ДЄС, в якій йдеться про посилену співпрацю держав. Відповідно до даної статті зазначається, що акти, ухвалені в рамках посиленої співпраці, зобов'язують лише держави-члени, що є її учасниками і такі акти не повинні розглядатися як частина *acquis*, що є обов'язковою для країн-кандидатів на вступ до Союзу. По-друге, у ст. 87 ДФЄС йдеться про Шенгенське *acquis* у контексті співпраці органів поліції держав-членів ЄС щодо попередження, виявлення кримінальних правопорушень та проведення щодо них розслідування [4].

Однак, в установчих договорах Європейського Союзу обсяг та зміст *acquis* ЄС залишається не визначе-

ним. Йдеться лише про дотримання *acquis* державами-членами ЄС та відповідність положенням *acquis* ЄС з боку третіх країн-кандидатів на вступ відповідно.

На нашу думку, можна виділити внутрішню і зовнішню складову *acquis*: окрім регулювання відносин між державами-членами ЄС *acquis* стосується також відносини між державами-членами ЄС та третіми країнами. Саме укладення міжнародних договорів ЄС із третіми країнами становить предмет зовнішньої складової змісту та форми *acquis*.

Серед ухвалених інститутами ЄС документів, які регулюють сферу зовнішніх зносин ЄС, посилання на *acquis* відобразилось у кваліфікованій думці Комісії ЄС від 29 травня 1979 р. з приводу вступу Греції до європейських співтовариств. У документі було надано розгорнуте тлумачення поняття *acquiscommunitaire*. Так, Комісією ЄС було зазначено, що "з моменту членства у співтовариствах країна, що звернулася з таким поданням, беззастережно визнає договори та їх політичні цільові настанови, рішення будь-якого характеру, прийняті після набуття чинності договорами. З моменту ухвалення договорів про заснування співтовариств правовий режим, започаткований ними, відзначається можливістю прямої дії деяких їх норм та певних правових актів інститутів співтовариств, приматом права ЄС по відношенню до окремих національних правових норм, що суперечать йому, та наявністю процедур, здатних забезпечити єдність у тлумаченні права ЄС. Вступ до співтовариств передбачає визнання обов'язкового характеру цих норм, неухильність їх дотримання з метою гарантування дієвості та єдності права ЄС" [5].

Кваліфікована думка Комісії ЄС стосувалася лише "спільного доробку" Європейського співтовариства. Пізніше, а саме 26-27 червня 1992 р. у м. Лісабоні вона була уточнена у Висновках Європейської Ради. Згідно з документом деталізація відбулася уже стосовно "спільного доробку" Євросоюзу, як структури, що охоплює ЄС, спільну зовнішню політику і політику безпеки, співробітництво у сфері юстиції і внутрішніх справ. Визначаючи умови та критерії набуття членства у Євросоюзі, Європейська Рада зазначила, що "членство передбачає прийняття на себе прав та обов'язків, як вже існуючих так й потенційних, системи співтовариства та інституційних рамок, – відомих як *acquis* співтовариства. До нього входять: зміст, принципи, та політичні завдання договорів, включаючи Маастрихтський договір; законодавство, ухвалене з метою імплементації договорів; практика Суду ЄС; декларації та резолюції, ухвалені в рамках співтовариства; міжнародні угоди та угоди між державами-членами, пов'язані з діяльністю співтовариства.

У Повідомленні Комісії ЄС від 10.05.2004 р. "Європейська політика сусідства. Стратегічний документ" термін *acquis* використано в контексті повноправної участі Лівії у Барселонському процесі за умови прийняття цією країною в повному обсязі Барселонського *acquis*. Використання цього терміна пов'язується також з реалізацією угод про партнерство та співробітництво та угод про асоціацію. При цьому підкреслюється, що зближення законів та інших нормативних актів країн-сусідів буде здійснюватися на засадах спільно погоджених пріоритетів, зосереджуючись на тих елементах *acquis*, що, в першу чергу, заохочують торгівлю та економічну інтеграцію, враховуючи економічну структуру країни-партнера та сучасний рівень гармонізації її законодавства із законодавством Євросоюзу [6].

Варто зазначити, що на сайті Комісії ЄС *acquis* тлумачиться як сукупність єдиних прав та обов'язків, що є обов'язковими для всіх держав-членів ЄС і включає: зміст, принципи та політичні цілі установчих договорів

ЄС; вторинне законодавство ЄС, ухвалене відповідно до установчих договорів ЄС; судову практику Суду ЄС; декларації та резолюції, ухвалені ЄС; правові інструменти спільної зовнішньої політики і політики безпеки; міжнародні угоди, укладені між державами-членами ЄС у відповідній сфері та міжнародні угоди, укладені ЄС з третіми країнами [7].

При цьому країни-кандидати на вступ зобов'язані прийняти *acquis* ЄС та імплементувати правові акти ЄС перед тим, як вони приєднуються до Європейського Союзу. Тобто, прийняття та імплементация *acquis* ЄС є основою для переговорів щодо вступу третіх країн до Євросоюзу.

Тобто, Комісією ЄС та Європейською Радою *acquis* розглядалося не лише як внутрішня сфера діяльності ЄС, але як перспектива відповідності законодавства третіх країн *acquis* ЄС та його прийнятності, що свідчить про зовнішню складову *acquis* ЄС.

Проте, згідно з Комюніке Комісії ЄС розробці єдиного підходу до визначення обсягу та змісту поняття *acquis* перешкоджає інертність процесу спрощення та кодифікації законодавства ЄС [6].

Про зовнішню складову *acquis* ЄС свідчать також укладені Європейським Союзом міжнародні угоди з третіми країнами у вигляді угод про асоціацію та партнерство. Більшість таких угод містять положення про зближення законодавства, в яких передбачено наближення законодавства третіх країн до *acquis* ЄС. Наприклад, положення про зближення законодавства в угодах про стабілізацію та асоціацію між ЄС та балканськими країнами передбачають двоетапний процес зближення законодавства. Перший етап цього процесу має на меті зближення національного законодавства балканських країн з визначеними фундаментальними елементами *acquis* в сфері внутрішнього ринку ЄС та інших сферах, пов'язаних з торгівлею [3]. У цьому випадку успішна добровільна імплементация *acquis* є ключовою передумовою лібералізації доступу товарів та послуг з балканських країн в ЄС [8, с. 86].

В Угоді про асоціацію між ЄС та Грузією від 27 червня 2014 р. передбачені зобов'язання Грузії привести своє національне законодавство до *acquis* ЄС [9]. Зокрема, Грузія поступово має гармонізувати технічні регламенти та стандарти з *acquis* ЄС (ст.47); адаптувати своє національне законодавство у сфері державних закупівель (ст.141); питаннях статистики (ст.286) відповідно до *acquis* ЄС.

Аналогічними за змістом є положення у підписаній 27 червня 2014 р. Угоді про асоціацію між ЄС та Молдовою [10]. Так, сфера статистики (ст. 41), державних закупівель (ст.152), технічні регламенти та стандарти (ст. 173), авіації (ст. Додаток 10) є предметом відповідності *acquis* ЄС.

Значно більше сфер, які мають відповідати *acquis* ЄС, визначено також Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом і його державами-членами, з іншої сторони (далі – УА) [11], підписаною 27 червня 2014 р. та ратифікованою Верховною Радою України та Європейським парламентом 16 вересня 2014 р.

Зокрема, у документі встановлено сфери адаптації національного законодавства України з *acquis* ЄС. Так, Україна має імплементувати положення *acquis* ЄС у сферах, що стосуються технічного регулювання, стандартів та оцінки відповідності з технічними регламентами ЄС та системами стандартизації, метрології, акредитації, робіт з оцінки відповідності та ринкового нагляду ЄС (ст. 56); поступово привести існуюче та майбутнє

законодавство у сфері державних закупівель у відповідність до *acquis* ЄС у сфері державних закупівель (ст. 148, 153);наблизити законодавство про конкуренцію до *acquis* ЄС (ст.256); наблизити законодавство у сфері охорони навколишнього середовища та праці, політики і пріоритетів сталого розвитку згідно з *acquis* ЄС (ст.290), посилити співробітництво з питань статистики з урахуванням *acquis* ЄС у сфері статистики на основі національної стратегії розвитку української статистичної системи та з урахуванням розвитку Європейської Системи Статистики (ст.355, 358).

Крім того, Україна бере на себе зобов'язання привести у відповідність своє законодавство до *acquis* ЄС щодо інформаційного суспільства і електронних комунікацій, визначених у Доповненні XVII-3 ("Правила, що застосовуються до телекомунікаційних послуг") (ст.394); забезпечити взаємний обмін досвідом та надати підтримку з метою впровадження політики сталого рибальства, що ґрунтується на пріоритетних напрямках в *acquis* ЄС у цій сфері (ст. 410); наблизити законодавство з *acquis* ЄС у сфері захисту прав споживачів (ст.415, 416, 417) та у сфері інфекційних хвороб, служб крові, трансплантації тканин і клітин, а також тютюну (ст.428).

Відповідно до документу адаптація чинного законодавства України до *acquis* ЄС розпочалася з дати підписання угоди, тобто з 27 червня 2014 р., і поступово має поширитися на всі елементи *acquis* ЄС, зазначені у Додатку XVII до УА (ст.114, 124, 133).

Враховуючи зміст внутрішньої та зовнішньої складових *acquis* ЄС, дану концепцію можна, на нашу думку, порівняти з правом міжнародної організації.

Acquis ЄС відрізняється від права міжнародної організації з огляду на відмінність самого Євросоюзу від міжнародних міжурядових організацій. Зокрема, притаманний Європейському Союзу наднаціональний характер зобов'язує як держави-члени ЄС, так і інші суб'єкти дотримуватися, виконувати та застосовувати вже ухвалені інститутами ЄС *acquis*.

До того ж, на відміну від права міжнародної організації, *acquis* як спільний доробок Євросоюзу, поширюється на треті країни. Прикладом є ухвалені ЄС угоди про асоціацію з Середземноморськими країнами, зокрема, Алжиром, Єгиптом, Ізраїлем, Йорданією, Ліваном, Марокко, Тунісом, Палестинською автономією, Сирією (1990-2000 рр.), ПАР (1999р.), Чилі (2005 р.), країнами Центральної Америки (Коста-Ріка, Ель Сальвадор, Гватемала, Гондурас, Нікарагуа і Панама (2012 р.), Албанією (2009 р.), Чорногорією (2010 р.), Грузією, Молдовою та Україною (2014 р.) та ін.

Зрештою, основу права окремої міжнародної організації становлять норми установчих договорів. Основу ж правової системи ЄС складають як установчі договори, так і переважна більшість обов'язкових за своєю юридичною природою правових актів.

З іншого боку, існує низка спільних ознак, які об'єднують *acquis* ЄС та право міжнародної організації. Одна з них полягає в неможливості відступу від виконання вже ухвалених та сформованих ЄС та міжнародними організаціями правових норм державами-членами.

Однак, як показує практика, трапляються випадки, коли окремі держави, керуючись власними національними інтересами, роблять застереження до положень установчих актів організацій. Це стосується насамперед Великобританії та Північної Ірландії.

Керуючись підходом *opt-out* (вибірковості) держави самостійно вирішують питання щодо своєї часткової чи повної участі у положеннях Шенгенського *acquis*.

Зокрема, на сьогодні участь Великобританії та Північної Ірландії у Шенгенському просторі зводиться виключно до співробітництва їх поліцейських та судових органів із відповідними органами інших держав-учасниць Шенгенського простору. Участь Великобританії та Північної Ірландії у зазначеній сфері Шенгенського *acquis* передбачена у низці рішень Ради ЄС та Комісії ЄС, а саме Рішенні Ради ЄС 2000/365/ЄС від 29 травня 2000 р. [12] щодо намірів Великобританії та Північної Ірландії взяти участь у деяких положеннях Шенгенського *acquis*, Рішенні Ради ЄС 2004/926/ЄС від 22 грудня 2004 р. щодо імплементації положень Шенгенського *acquis* у сфері співпраці поліцейських та судових органів усіх держав-учасниць Шенгенського простору [13] та Консолідованій версії Рішення Ради ЄС 2014/857/01 від 01 грудня 2014 р. щодо намірів Великобританії та Північної Ірландії взяти участь у деяких положеннях Шенгенського *acquis* у сфері співробітництва поліцейських та судових органів у кримінальних справах [14].

Таким чином, Великобританія та Північна Ірландія, керуючись принципом *opt-out*, на сьогодні повною мірою користуються особливими преференціями по відношенню до інших держав-членів ЄС, щодо участі у Шенгенському просторі.

Керуючись положеннями, передбаченими установчими договорами, правовими актами інститутів ЄС, практикою Суду ЄС, а також західною та вітчизняною доктриною, ми визначимо зміст, структуру та обсяг поняття *acquis* Європейського Союзу. Беручи до уваги доволі комплексний характер концепції *acquis* ЄС, ми вважаємо, що *acquis* як основа правопорядку ЄС, є сукупністю правових норм, судових рішень, доктринальних понять, рекомендацій, домовленостей тощо, які виникли за час існування європейських інтеграційних об'єднань. Такі правові норми повинні беззастережно визнаватися державами-членами ЄС з метою ефективного виконання своїх зобов'язань, які виникають із членства в Європейському Союзі. Що стосується третіх країн, то *acquis* є важливим інструментом процесу їх підготовки до вступу в ЄС, а імплементація *acquis* є однією з необхідних умов посилення економічного та політичного співробітництва між ЄС та третіми країнами.

Acquis Європейського Союзу містить внутрішню та зовнішню складові. Внутрішня складова *acquis* передбачає беззастережне дотримання державами-членами ЄС правових актів, ухвалених інститутами ЄС під час

процесів європейської інтеграції. Зовнішня складова *acquis* полягає у визнанні та застосуванні насамперед третіми країнами, що висловили бажання вступити до ЄС всього спільного доробку Євросоюзу. Правовими інструментами зовнішньої складової *acquis* є ухвалені ЄС із третіми країнами міжнародні документи.

Список використаних джерел

1. Петров Р.А. Эволюция понятия "acquiscommunitaire" в праве Европейского Союза.- [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/old_jm/Soc_Gum/Nzizvr/2012_4/p13_44.html
2. The Report of Davihnyon, approved by the foreign ministers of the Member States on 20 July 1970 and adopted on 27th October 1970 in Luxembourg, EC Bull 1970, 11, 13.
3. Европейское право: право Европейского Союза: учебник: в 3-х кн. / за заг. ред. В. І. Муравйова. – К.: Ін Юре, 2015. – 406 с.
4. Treaty of Lisbon amending the Treaty on European Union and the Treaty establishing the European Community, signed at Lisbon, 13 December 2007 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eur-lex.europa.eu/JOHtml.do?uri=OJ:C:2007:306:SOM:EN:HTML>
5. The Qualified Opinion of the European Commission of 29 May 1979. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/GA/TXT/?uri=celex:31991L0692>
6. Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions "Updating and simplifying the Community *acquis*" (COM (2003) 71 final). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/governance/docs/comm_simple_en.pdf
7. European Commission. *Acquis*. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/enlargement/policy/glossary/terms/acquis_en.htm
8. Cremona M. The European Union as an International Actor: Issues of Flexibility and Linkage // 3 EFA Rev. – 67-94 (1998). – P. 86.
9. Association Agreement between the European Union and the European Atomic Energy Community and their Member States, of the one part, and Georgia, of the other part, 30.8.2014 // Official Journal of the European Union, L 261/4. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://eeas.europa.eu/georgia/pdf/eu-ge_aa-dcfta_en.pdf
10. Association Agreement between the European Union and the European Atomic Energy Community and their Member States, of the one part, and the Republic of Moldova, of the other part, 30.8.2014 // Official Journal of the European Union, L 260/4. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ro/TXT/?uri=uriserv:OJ.L._2014.260.01.0004.01.ENG
11. Association Agreement between the European Union and its Member States, of the one Part, and Ukraine, of the other Part. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.europarl.europa.eu/RegData/docs_autres_institutions/commission_europeenne/com/2013/0290/COM_COM\(2013\)0290\(PAR2\)_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/docs_autres_institutions/commission_europeenne/com/2013/0290/COM_COM(2013)0290(PAR2)_EN.pdf)
12. Council Decision of 29 May 2000 concerning the request of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland and to take part in some of the provisions of the Schengen *acquis*, 2000/365/EC // Official Journal of the European Union, C 430/1, 01.12.2014. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2014.430.01.0001.01.ENG

Надійшла до редколегії 07.11.16

Н. Мушак, канд. юрид. наук, доц.
Київський університет права НАН України, Київ, Україна,
докторант
Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ, Україна

ACQUIS В ПРАВОВОЙ СИСТЕМЕ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗА

*Стаття посвячена дослідженню поняття *acquis* Європейського Союзу і установленню його содержания. Проаналізовані правові акти Європейського Союзу, судову практику Суду ЄС, західну та вітчизняну доктрину о толковании *acquis* Європейського Союзу. Досліджені основні положення концепції "общего наследия" как для государств-членов ЕС, так и для третьих стран.*

*Ключевые слова: *acquis* Европейского Союза, концепция общего наследия, третьи страны, имплементация, международные соглашения.*

N. Mushak, PhD, Associate Professor
Kyiv University of Law National Academy of Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine,
doctoral
Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine

ACQUIS IN THE EU LEGAL SYSTEM

*The article investigates the notion of the EU *acquis* and the establishment of its content. The research analyzes the legal acts of the European Union, the judicial practice of the European Union Court of Justice, foreign and national doctrine on the interpretation of the EU *acquis*. The article defines the basic provisions of the concept of "common heritage" both for the EU Member States and third countries.*

*Key words: *Acquis* of the European Union, Concept of a Common Heritage, Third Countries, Implementation, International Agreements.*